

Fråsegner til fylkesårsmøtet

1. E39 gjennom Sveio – Sveio Venstre
2. Det grønne skiftet – Masfjorden Venstre
3. Einskildmennesket sine utfordringar når helsa sviktar - Vestland Venstrekvinnelag
4. Styrk valdsutsatte – Vestland Venstekvinnelag
5. Formueskatten - Gunhild Berge Stang (Fjaler Venstre), Tor Andre Femtehjel (Bergen Venstre), Jacob Nødseth (Kinn Venstre) og Alfred Bjørlo (Stad Venstre/stortingsrepresentant)
6. Fråsegn om kraft og verdiskaping - Askvoll Venstre, Fjaler Venstre, Sunnfjord Venstre, Alfred Bjørlo
7. Moderne lærebøker for moderne tider – Sogndal Venstre
8. Betre tilskotordningar til eigenorganisert aktivitet – Sogndal Venstre
9. Eit løft for kulturlivet – Sogndal Venstre
10. Nasjonalt forbod mot sal av fyrverker til private – Askøy og Øygarden Venstre
11. Israels overgrep mot Palestina må stanses nå! - Ullensvang Venstre, Bjørnafjorden Venstre, Aurland Venstre, Kvam Venstre, Bergen Venstre
12. Stans naturtapet - Bergen Venstre, Voss Venstre, Ullensvang Venstre, Øygarden Venstre, Kvam Venstre, Kommunestyregruppen i Alver Venstre
13. Rus og psykiatri - Gard Aasmund Skulstad Johanson, Gunn-Vivian Eide, Ingrid Nergaard Fjeldstad, Grete Line Simonsen og Geir Kjell Andersland
14. Ferie-SFO bør være en lovfestet rett – Bjørnafjorden Venstre
15. Venstre ønsker ein plan for utflytting av 5000 statlege arbeidsplasser frå Oslo – Ingrid Nergaard Fjeldstad og Atle Hamar
16. Nordfjordbrua er sentral for utvikling av Nordfjord som bu- og arbeidsmarknadsregion – Stad Venstre
17. Vern og bevaring av Vestlandet sin kulturarv – Stad Venstre
18. Reinsekrav tar knekken på kystbyane – Stord Venstre
19. En effektiv utviklingspolitikk – en investering i vår felles fremtid – Vestland Unge Venstre
20. Veien til fornybarsamfunnet - Vestland Unge Venstre
21. Vi trenger et åpenhetsløft – Vestland Unge Venstre
22. Kvinnehelse i skulen – Vestland Unge Venstre
23. En trygg og inkluderende russetid - Vestland Unge Venstre
24. Betre kollektiv i distriktet – Vestland Unge Venstre
25. Elfly rute mellom Bergen og Førde - Vestland Unge Venstre
26. Legg ned Sogndal og Sandane Lufthavn – Vestland Unge Venstre

Etter fristen:

27. Manglande kontroll med offentleg ressursbruk – eit alvorleg samfunnsproblem – Aurland Venstre
28. Regjeringssamarbeid – Aurland Venstre
29. Ukraina sin kamp er også Norge sin kamp – Nikolai Valvik, Kinn Venstre

1 **1. E39 gjennom Sveio – Koste kva det koste vil?**

2 Framlegg frå Sveio Venstre

3

4 Statens vegvesen er i gong med planarbeidet for E39 Bokn-Bømlafjorden. Store
5 samferdselsprosjekt som dette er ofte utfordrande og konfliktfylte, og ein opplever at
6 interesser knytt til klima, natur/miljø, kulturmiljø og bumiljø kan verte sett opp mot
7 kvarandre. Statens vegvesen føreslår to traséalternativ, og i Sveio vert utbygging av begge
8 desse alternativa å medføre massive inngrep i ålmenne verdiar og bumiljø rundt bygdane
9 Førde og Valestrand.

10 Meir fokus på tunneløysingar i alternativa kan syte for at negativ påverknad og konsekvens
11 knytt til natur- og kulturmiljø, samt bumiljø, som følgje av ny E39 gjennom Sveio vert
12 redusert mest mogleg. Om Noreg skal gjennomføre eit nasjonalt samferdselsprosjekt med eit
13 så stort omfang, og med ei levetid på 100+ år, så treng ein ikkje å samstundes utradere heile
14 lokalsamfunn på vegen.

15

16 Vestland Venstre vil vera tydelege på at levande lokalsamfunn skal vega tungt i
17 alternativvalet, og at økonomiske kostnadar skal vera sekundært når ein skal realisere
18 «varige» samferdselsprosjekt. Sosial og miljømessig berekraft må vega meir enn økonomisk
19 berekraft.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **2. Det grønne skiftet**

2 Fråsegn frå Masfjorden Venstre

3

4 Vestland Venstre seier nei til vindkraftprosjekt på land, der det er openberr konflikt med
5 lokalsamfunn eller der det går utover viktige lokale, regionale eller nasjonale verneverdiar.
6 Det akutte behovet for meir energi må dekkast på andre måtar, og ta omsyn til busetnad, natur
7 og økosystem. Kraftleidningar bør leggjast i kabel for å unngå store inngrep i natur og
8 lokalsamfunn

9

10 Vestland Venstre ynskjer større satsing på bioenergi og opprusting av eksisterande
11 vasskraftannlegg. Havvind, bergvarme og solceller kjem til å bli viktige i arbeidet med
12 fornybar energi. Dette vil og kunne gje større vekst i distrikta, der energi vert skapt og brukt
13 på same stad.

14

15 Vestland Venstre ynskjer sterkare enøkufokusering i kommune –Noreg, der kommunar med
16 enøktiltak vert premierte gjennom statlege ordningar.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **3. Einskildmennesket sine utfordringar når helsa sviktar**

2 Framlegg frå Vestland Venstrekvinnelag

3

4 Arbeidslinja står sterkt i Noreg, både i fagrørsla og blant mange politikarar.

5 Det er stor semje om at velferdsordningar skal sikra den som vert sjuk eller fell utanfor

6 arbeidslivet, men at det skal lønne seg å arbeide viss du kan. Dette er gode og viktige

7 prinsipp.

8

9 Mange opplever dessverre ikkje alltid at det er slik. Fleire står fram i media og på nettet og

10 fortel om møte med bl.a. NAV som vonde og vanskelege.

11

12 **Arbeidsavklaringspengar (AAP)**

13

14 Dersom ein har vore sjukmeld i eit år og framleis er sjuk, så vil ein kunna motta

15 arbeidsavklaringspengar. Hovudregelen er at ein skal vera «avklart» i løpet av tre år.

16 Mange er ikkje ferdig avklara etter 3 år, og Nav kan forlenge denne perioden, dersom dei

17 meiner du må avklarast lengre. Det høyrest bra ut, men å stå i ein slik lang avklaringsprosess

18 er vanskeleg for dei fleste og dei sjuke vert belasta med ytterlegare stress.

19 Regjeringa Solberg innførte eit karensår dersom ein ikkje var avklart til jobb eller uføretrygd

20 etter tre år. Etter karensåret kunne ein på ny søkje og få innvilga AAP.

21 Mange opplevde krevjande tider utan inntekt i dette karensåret. Sosialhjelp vart redninga for

22 nokon. Mange måtte óg selje unna verdiar for å kunna klare seg på det minimum av økonomi

23 dei hadde til rådvelde.

24

25 Støreregjeringa har tatt vekk karensår, men har behalde treårsregelen. Dersom ein tener

26 pengar, vert desse trekt krone for krone i AAP. Du har ikkje lov å være i nokon form for

27 aktivitet, ei heller politisk. Då reagerer Nav med å seie at du ikkje oppfyller vilkåra og finn

28 noko dei kan bruke mot deg. Det er så og seie krav om være i 0 aktivitet så lenge du er på

29 AAP og har ein ufør søknad inne som kan ta 9 månadar å få svar på.

30

31 Nav gir difor eit uformelt krav som gjer at einskilde menneske sin yringsfridom og val om

32 aktivitet innsnevrast i ein tidsperiode. Denne tidsperioden er snitt er 10,5 år! Det tek 10,5 år å

33 verte ufør i Nav systemet, sjølv om du ikkje hadde trengt å gå meir en 3 år. Nav kan stoppe

34 utbetaling og gi avslag på Ufør - sjølv om du er ferdig avklara og har fått ein 100 % AEV. Nav

35 forvaltning, som avgjer om du får trygd eller ikkje på bakgrunn av AEV- har egne advokatar

36 og legar som ser på medisinsk dokumentasjon, der dei prøver å finne noko dei kan bruke mot

37 deg slik at du ikkje vert ferdig avklara. Slik tel dei tiltak og vedtak og det er matrisen til Nav,

38 og difor er nav eit system som tek omsyn til sysselsetting og ikkje det einskilde sjuke

39 menneske sitt behov for tryggleik og sikker økonomi når du vert sjuk.

40

41 **Avklaring**

42

43 Ein person under avklaring skal prøve ut ulike behandlingsformer og arbeidspraksis.

44 Ein del sjukdomar er óg vanskeleg å diagnostisera, særleg gjeld dette ein del

45 kvinnesjukdomar. For mange kan dette bety at dei etter tre år framleis ikkje er avklart. Dei

46 opplever at det er ventetid på behandling, og kø for tilbod om praksisplassar.

47 Meldekort må leverast kvar 14. dag. Mange kan vere svært lenge i tiltak, då Nav forlengjer

48 AAP sjølv om du er avklart, spesielt om du er i eit frivillig verv. Då vert du ikkje trudd sjølv

49 om du er avklara av eit uavhengig organ gjennom A2G.

1 Dette vert opplevd som å vere i ei kvern som mel sakte, som slit ein ut, aukar bekymring for
2 framtida og medfører at ein vert sjukare. Det kan og bety mange vonde møte med NAV, der
3 sakshandsamar ofte har lite å tilby.

4
5 Dersom ein søkjer om uføretrygd, vert søknaden avgjort av NAV forvaltning. Tilsette i dette
6 organet møter ikkje søkjaren. Det er ei rein skrivebordsavgjerd. Avgjerda byggjer mykje på
7 korleis saka er utgreia. NAV sin sakshandsamar har ei viktig rolle her. Det same gjeld retten til
8 trygd.

9
10 I ein uføresøknad kan det óg bli lagt vekt på om du klarar å vere litt aktiv i til dømes frivillig
11 arbeid. Om du er registrert i slikt arbeid, vert søknaden avslått og du får ikkje AAP lenger og
12 vert såleis sosialklient, og må søkje sosialstønad i påvente av en ny AAP runde, som kan ha
13 opptil 16 vekers behandlingstid.

14 15 **Systemet sin verknad på helsa**

16
17 Mange som har vore i dette systemet over tid fortel om utmatting, stress og utryggleik for kva
18 neste vedtek inneheld. Sjølvordstankar er heller ikkje uvanleg. Forsking viser at det å vere i
19 ein vanskeleg økonomisk situasjon over tid aukar sjølvordsfaren.

20 Det er ikkje vanskeleg å forstå at det tar på å ha det slik, og at ein faktisk kan verte sjukare
21 enn før, både fysisk og psykisk.

22 23 **Restarbeidsevne**

24
25 Mange som vert innvilga uføretrygd er helse- og sosialarbeidarar; ein fagkompetanse det er
26 skrikande trong for.

27
28 Kommunar og helseføretak gjer seg stor bruk av dyre vikarbyrå for å dekkje «tomme»
29 vakter. Mange helse- og sosialarbeidarar med uføretrygd kunne gjort seg nytte av
30 restarbeidsevna om det vert lagt til rette for det. Men det har dei lite igjen for. Ved bortfall av
31 barnetillegg kan også reduksjonen i trygd verte større enn det inntekta utgjer. Ingen vil jobbe
32 gratis, sjølv ikkje den som er ufør.

33 34 **Vestland Venstre vil**

- 35 • setje ned ei arbeidsgruppe i Venstre som vil sjå nærmare på AAP-/uføresystemet. Det
36 må jobbast aktivt for å ta vare på det einskilde menneske, gjere vegen attende til arbeid
37 enklare, og gjere møtet med det offentlege betre når ein av ulike grunnar ikkje kan
38 arbeide.
- 39 • endre regelverket, slik at ein kan stå i sjukmelding ut over eit år om ein har vore
40 gradvis sjukmeld. Slik aukar vi incentiva til å jobbe, samtidig som det blir mindre
41 stressande å verre sjuk.
- 42 • auke fribeløpet til 1G. Fleire vil då nytte si restarbeidsevne i ei tid der det er mangel på
43 arbeidskraft.
- 44 • auke fribeløpet i barnetillegg. Dette vil bidra til å minske barnefattigdom
- 45 • at Venstre må kreve i regjeringsforhandlinger at karensår ikkje gjeninnførast
- 46 • ha raskare avklaring, gjeninnføre midlertidig uføretrygd. Ein slepp stress med
47 meldekort, og får ein føreseieleg økonomi.
- 48 • tillate frivillige verv som gir inntekt inntil eit visst tak.
- 49 • at NAV lokalt må kunne avgjere f.eks. arbeidsavklaringspengar.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

- ha tettare oppfølging slik at ein kjenner seg trygg på at ein er i eit system som er til for seg.
- auke kompetansen i NAV, og innføre tiltak som sikrar god handsaming av alle saker, uavhengig av kven som er sakshandsamar.
- at ein må kvalitetssikre kva kompetanse ein krev av tilsette i NAV.
- legge press på Riksrevisjonen og be dei sjå nærare på AAP-ordninga, ha større eigenkontroll på feltet og opplyse Stortinget om funn og anbefalte tiltak

1 **4. Styrk valdsutsette si rettsstilling i lovverket!**

2 Framlegg frå Vestland Venstrekvinnelag

3

4 Vald og mishandling er ein trussel mot folkehelsa. I 2019, ifølgje SSB, vart 33.000 ulike
5 personar registrert som offer for ulike typar vald og mishandling. Ikkje alle desse sakene har
6 ein gjerningsperson som er i stand til å betale erstatning til offeret, og dette er grunnen til at vi
7 i Norge har ei ordning med valdsoffererstatning, på denne måten kan fleire menneske som er
8 offer for slik kriminalitet, få ein økonomisk kompensasjon for kriminaliteten dei har vore
9 utsett for. Det å bli utsett for vald heng saman med redusert arbeidsevne og auka førekomst av
10 sjukdom og skade, fysisk og psykisk. Ein kompensasjon kan medføre ein lettare situasjon for
11 offeret på vegen vidare.

12

13 Den nye valdserstatningslova kom i kraft 1.1.2023, og med den har vi fått store endringar i
14 retten til valdserstatning. Desse endringane er ikkje utan vidare forbetringar av situasjonen til
15 valdsutsette, og Vestland Venstre er av denne grunn uroa for at situasjonen til valdsutsette
16 ikkje er betra, men derimot er gjort vanskelegare og svakare.

17 Dei valdsutsette sitt personvern vert utsett for eit stort press. Den ein hevdar er
18 gjerningsperson, den som ein tenkjer står bak valdsutøvinga, er i den nye lova gjort til part i
19 saka. Det å vere part medfører at ein får krav på innsyn i saksopplysningane som skal vere
20 grunnlaget for erstatningskravet. Med dette kan vedkommande få innsyn i opplysningar som
21 kan vere svært personlege og sensitive for den valdsutsette, dette kan til dømes vere
22 helsejournalar og historikk på sjukmeldingar. Opplysningane vert sendt digitalt til påstått
23 gjerningsperson, gjennom systemet Digipost, noko som medfører tilgang til sjølve
24 dokumentet, med risiko for vidareformidling og med det, nye overgrep.

25

26 Ein annan konsekvens av den nye valdserstatningslova er at det det færre former for vald som
27 gjev grunnlag for erstatning, samanlikna med tidlegare lovgjeving. Kroppskrenkingar, truslar
28 og personforfølging er døme på vald som ikkje lenger gjev grunnlag for valdserstatning.
29 Vidare har valdsutsette også fått kortare frist enn før, på å krevje erstatning. Dette medfører ei
30 svekkinga av den rettslege posisjonen til valdsofferet, då det er lettare enn før å overskride ein
31 frist. Ikkje alle har tilgang på kunnskap om slike fristar heller.

32 Som oppsummering kan ein seie at regelverket har vorte meir komplisert, og den valdsutsette
33 har heller ikkje lenger krav på gratis advokatbistand ved fremming av krav om
34 valdserstatning. Og desse reglane gjeld faktisk på akkurat same for barn som har vore utsett
35 for vald og som søker erstatning.

36

37 Alt dette gjer at valdserstatningsordninga fungerer dårlegare enn før.

38

39 Vestland Venstre vil difor:

- 40 • at styresmaktet skal sjå på valdsoffererstatninga på nytt, med kritiske auge
- 41 • at personvernet til den valdsutsette blir styrka, slik at personleg informasjon ikkje blir
- 42 spreidd
- 43 • at vi igjen får på plass ei betre ordning med gratis advokat, retts hjelp er viktig.

44

45

46

47

48

49

50

1 **5. Formuesskatten på arbeidande kapital må fjernast**

2
3 Framlegg til politisk uttale frå fylkesårsmøtet i Vestland Venstre 2024

4 Forslagsstillarar: Gunhild Berge Stang (Fjaler Venstre), Tor Andre Femtehjel (Bergen
5 Venstre), Jacob Nødseth (Kinn Venstre) og Alfred Bjørlo (Stad Venstre/stortingsrepresentant)

6
7 Formueskatt på arbeidande kapital fører med seg ei rekke uheldige konsekvensar, og det
8 stadig aukande skattetrykket på norskeigde bedrifter skaper utfordringar for mange.

9
10 Formueskatt på arbeidande kapital er ein skatt som påleggast verdien av eigendelar som er
11 bunde i verksemda, som for eksempel utstyr, maskiner, inventar og liknande. Også verdien av
12 nærings eigedom vert rekna inn her. Skatten vert kravd inn uavhengig av overskot eller under-
13 skot i bedrifta. Utanlandske og statlege eigarar betalar ikkje formueskatt på arbeidande
14 kapital. Dette gir ulike konkurransevilkår og medfører at norske bedrifter i aukande grad blir
15 seld til utanlandske eigarar.

16
17 Spesielt er det eigarane av små og mellomstore bedriftene som ofte må betale ein betydeleg
18 sum i formuesskatt, sjølv når dei ikkje har tilstrekkeleg likviditet til å dekke dette. Vidare kan
19 formuesskatten påverke eigarane sine insentiv – og moglegheiter – til å reinvestere i bedrifta,
20 då dei kan verte nøydd å ta ut midlar frå bedrifta for å betale skatten i staden for å kunne
21 investere i vidare vekst og utvikling.

22
23 Formuesskatten hemmar gründerskap og innovasjon i nye selskap, då det vert færre som har
24 moglegheit å vere investorar, samtidig som ein blir skattlagt for verdi i ei bedrift før ein byrjar
25 å tene pengar. Kapital for investering og nyskaping forsvinn, og det same gjer kompetansen.
26 For at Noreg skal kunne nå sine klima- og berekraftsmål, må vi spele på lag med næringslivet.
27 Då treng næringslivet gode rammevilkår. I staden opplever dei at formuesskatten på arbeidande
28 kapital reduserer den eigenkapitalen som bedriftene er avhengig av for å skaffe finansiering til
29 dei nødvendige investeringane.

30
31 Noreg tapar skatteinntekter på at norske bedrifter vert seld til utanlandske eigarar. Lokale ei-
32 garar gir ei større trygghet for at arbeidsplassane vert verande i Noreg, og det er også viktig
33 for frivillige lag og organisasjonar å ha eit lokalt næringsliv som ser verdien av og har
34 moglegheita til å støtte lokale fritidstilbod.

35
36 Vestland Venstre meiner at formuesskatten på arbeidande kapital må fjernast. Ved å innføre
37 alternative og meir rettferdige og treffsikre tiltak for skattlegging, meiner vi at den samla
38 innteninga til staten kan bli vel så god om ikkje høgare. Til dømes kan ein vurdere å auke
39 selskapsskatten.

40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

1 **6. Det grøne skiftet krev handling frå regjeringa, ikkje ansvarsfråskrivning til Statnett**

2
3 Framlegg frå Askvoll Venstre, Fjaler Venstre, Sunnfjord Venstre, Alfred Bjørlo

4
5 For å nå Norge sine klimamål om å redusere utsleppa med minst 50% innan 2030 trengst det
6 rask handling slik at prosjekt som bidreg til reduserte utslepp kan kome i gong. Då er
7 samstundes naudsynt med ei rask endring av retningslinjene for tildeling av nettilkopling og
8 kapasitet.

9 Gå vekk frå «Fyrstemann til mølla»-prinsippet for tildeling av kraft

10 Prosjekt som reduserer utslepp og bidreg til å nå klimamåla må prioriterast

11 Prosjekt med samlokalisering av industri og kraftproduksjon må prioriterast

12 Sikre at nye prosjekt får tildelt kraft og plass i nettet basert på samfunnsøkonomiske og
13 miljømessige nyttevurderingar.

14 Det er eit stort behov for å auke produksjon av fornybar energi i Noreg, samstundes
15 kommunane skal ha avgjerande makt i vedtak om utbyggingar av vassdrag og vindkraft. Då
16 treng ein auka positivitet til å sette av areal til kraftproduksjon. Skal ein få lokalsamfunna til
17 å stille natur til disposisjon for kraftutbygging må ein sikre at dei for meir att av lokal
18 verdiskaping og aktivitet.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

1 **7. Moderne lærebøker for moderne tider**

2 Forslag til fråsegn frå Sogndal Venstre

3

4 Lærarane er dei som har best kunnskap om elevane sine behov. Likevel kan ikkje lærarane
5 sjølve velje kva for læremiddel dei skal bruke. Kommunane og skulen har ofte brukt pengane
6 på digitale læremiddel og ipad, og bruker dei pengane som er att på bøker i nokre fag. Nesten
7 alle elevar i grunnskulen har i dag tilgong til PC/Mac/Ipapad. Ein ipad kostar om lag 2000 kr,
8 medan norske skular kjøper bøker for berre 550 kr per elev i året (tal frå Klassekampen.)

9

10 Digitaliseringa dreg med seg utgifter til fornying av lisensar kvart år, opplæring av tilsette,
11 sikring av personvern og universell utforming mm. Salderingsposten i dette reknestykket er
12 trykte bøker. Etter den nye læreplanen kom i 2020, har berre 2 av 10 kommunar kjøpt inn nye
13 læremiddel i alle fag (tal frå Udir, vår 2023).

14

15 Sidan skulen manglar lærebøker i fleire fag, må lærarane leite fram stoff frå ulike kjelder og
16 kopiere opp. Dette er blitt ein stor ekstrajobb for lærarane. For ein lærar i vidaregåande er det
17 rart å sjå kontrasten; her har elevane papirbøker i alle fag og digitale hjelpemiddel som
18 supplement. For dei elevane som treng det mest, kan læraren gje dei oppgåver i papirboka og
19 følgje kapittelstrukturen der. I grunnskulen er det annleis: Ungane kjem heim med sekken full
20 av lausark og henvisningar til lekser i Teams. Både foreldre og born brukar tid på å finne fram
21 og mistar oversikt over kor dei er i pensum, kva dei har lært, kva dei bør repetere eller kva dei
22 skal lære neste veke. Det skapar også eit skilje: Foreldre med låg digital kompetanse kan i
23 mindre grad hjelpe sine ungar med heimearbeidet. Slik sett verkar ikkje digitaliseringa sosialt
24 utjamnande.

25

26 Distraksjonane er mange når elevane skal bruke PC-en til å gjere skulearbeid. Dei kan ha
27 mange faner opne og skifte fokus mellom dei, og det kan vere vanskeleg å halde fokus på
28 læring når det skjer så mykje anna på skjermen. Ein effekt av skjermbruken er at elevane i dag
29 har svakare evne til å konsentrere seg om ei oppgåve over tid, dette set dei dårlegare i stand til
30 å takle faglege utfordringar.

31

32 Elevane treng også hjelp til å strukturere stoffet. I ei lærebok er stoffet ordna av
33 fagbokforfattarar, slik at lærestoffet kjem i naturleg rekkefølge og med ei oppbygning som
34 gjer elevane i stand til å byggje stein på stein og etter kvart sette ting i samanheng. Den nye
35 læreplanen set store krav til at elevane skal jobbe utforskande. Elevane blir ikkje sett i stand
36 til å oppfylle desse krava når dei ikkje først får på plass «grunnmuren» i faget. Det er særleg
37 bekymringsverdig at det er elevane i grunnskulen som blir mest ramma av mangelen på
38 oversiktlege, trykte læremiddel. Det er desse elevane som i størst grad treng å få på plass ein
39 struktur i læringsprosessen.

40

41 Kven har styrt denne utviklinga? Det er ikkje lærarane som har bestemt at landet skal skifte ut
42 lærebøker med PC. Tvert imot har kritiske røyster i skulen måtte tole å bli kalla bakstreverske
43 og gamaldagse. Dette er eit skifte som har blitt gjort ovanfrå og ned, med god hjelp frå store
44 teknologiselskap. No har Sverige snudd og lansert den største satsinga på lærebøker i
45 moderne tid. Det er på tide at Noreg kjem etter.

46

47 Venstre vil:

- 48 • flytte makt nedover i systemet, til lærarane som har kompetansen og kjenner faget og
49 elevane best.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

- at alle lærarane skal kunne velje når elevane skal bruke trykte læremiddel og når dei skal bruke digitale læremiddel. Då må alle ha tilgong på trykte læremiddel i alle fag.
- ei stor, nasjonal finansiert, satsing på trykte læremiddel.

1 **8. Betre tilskotsordningar til eigenorganisert aktivitet**

2 Forslag til fråsegn frå Sogndal Venstre

3

4 I ei tid med auka levekostnader og bruk av digitale plattformer til sosialisering, fell fleire born
5 og unge frå den organiserte idretten, og sosial ulikskap blir tydeleg i aktivitetstilboda.

6 Dei unge søker etter nye arenaar for aktivitet og sosialisering - ein arena som skapar eit sosialt
7 fellesskap for heile samfunnet, og gjev leik og eigentenkning utan planlegging eller regi frå
8 vaksne.

9 Denne typen aktivitetar ser me meir av i dag (til dømes sykkelanlegg, frisbeegolf, og
10 skateparkar), men ikkje alle naudsynpte prosjekt blir realisert på grunn av utfordringar med
11 finansiering.

12 Dagens tilskot frå spelemiddelordninga er for små til å kunne utvikla berekraftige anlegg
13 innan uorganisert aktivitet. I tillegg er det utfordrande å definere anlegget som anten
14 nærmiljøanlegg eller ordinært anlegg, på grunn av store variasjonar i aktivitetens omfang.

15 Lag og organisasjonar endar opp med å leggje prosjektet på is, eller bygge eit mindre anlegg
16 enn det som er naudsynt.

17

18 Venstre vil:

- 19 • endre spelemiddelordninga slik at den blir enklare og faktisk kan bidra med nødvendig
20 støtte til anlegg som har som formål å skapa leik og eigenorganisert aktivitet som
21 alternativ til kostbare og arealkrevjande aktivitetsformer.
- 22 • at alle skal kunne driva med aktivitetar uavhengig av økonomiske, kulturelle og
23 etniske skilje.
- 24 • sikra mangfald i kultur og idrett ved å leggje betre til rette for eigenorganiserte
25 aktivitetar som styrkjer meistring, samhald og inkludering blant born og unge.
- 26 • arbeide for fleire uorganiserte aktivitetar og møteplassar som supplerer dei organiserte
27 tilboda.

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **9. Eit løft for kulturlivet**

2 Forslag til fråsegn frå Sogndal Venstre

3

4 Tross stor motstand frå kulturlivet endra den dåverande raudgrøne regjeringa i 2011, med
5 støtte frå Høgre og Frp, fordelingsnøkkelen på spelemidlane. Kulturen sin del av tippemidlane
6 vart redusert frå 36,5% til 18%, mens idretten sin del av tippemidlane vart auka frå 46,5 til
7 64%. Under handsaming av regelendringa lovde fleirtalspartia at kulturlivets tap av
8 spelemidlar skulle kompenseras gjennom statsbudsjettet. Dette skjedde ikkje, og
9 konsekvensen ser vi gjennom aukande utarming av både det profesjonelle og frivillige
10 kulturlivet. Resultatet er aukande skeivfordeling mellom frivillig kulturliv og idretten og
11 mellom nasjonale kulturinstitusjonar i Oslo og Bergen.

12

13 Vi treng kulturinstitusjonar som fungerer som sterke motorar i kulturlivet uavhengig av kor
14 ein bur i landet. På same er det naudsynt å auke statlege tilskot til dei organisasjonseigde
15 kulturhusa.

16

17 Berre i Vestland fylke har vi over 800 hundre små og store organisasjonseigde kulturhus. I dag
18 disponerer Vestland fylke om lag seks millionar kroner til utbetring av desse husa, men det er
19 naudsynt med minst 300 millionar kroner for at desse husa skal møte dagens standard. I
20 motsetnad til idrettsanlegg får heller ikkje organisasjonseigde kulturhus kompensert
21 meirverdiavgift ved nybygg og vedlikehald. Det er ingen grunn til at desse husa ikkje skal få
22 same momskompensasjon.

23

24 I tillegg har Noreg forplikta seg som del av verdsarvstatusen til å etablere verdsarvssentre. I
25 Vestland har vi tre område eller kulturmiljø på verdsarvlista til UNESCO. Desse er rekna som
26 det fremste vi har i Noreg når det gjeld kultur- og naturminne og må få økonomiske støtte som
27 står i stil med verdiane dei representerer.

28

29 I tider med økonomisk dyrtid der menneske stadig fell utanfor, er det viktigare enn nokon
30 gong at kulturinstitusjonane vert sikra rammevilkår som gjer at dei kan inkludere alle –
31 uavhengig av personleg økonomi og sosial status.

32

33 Det er difor på tide med ei kraftig økonomisk opptrapping for å bøte på den manglande
34 oppfølginga av vedtaket som vart gjort i 2011.

35

36 Venstre vil:

- 37 • ha økonomisk likehandsaming i statsbudsjettet av dei store kulturinstitusjonane.
- 38 • arbeide for eit kraftig løft i statlege tilskot til kulturhus drifta av frivilligheita.
- 39 • at likehandsaming av momskompensasjon mellom idrettsanlegg organisasjonseigde
40 kulturhus må på plass snarast mogleg.
- 41 • sikre fullfinansiering av verdsarvsentra og at dei får naudsynte rammevilkår for å
42 formidle og løfte verdsarvstatusen.

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **10. Nasjonalt forbod mot sal av fyrverkeri til private.**

2 Fråsegn frå Askøy og Øygarden Venstre

3

4 Nyårsaftan og dagane før vart som i fjor og åra før. Det er berre å nemne augeskadar,
5 høreskadar, forbrenningar, materielle skadar som brannar og anna på hus og eigedom,
6 terrorliknande åtferd med skyting på folk til og med frå køyrety og miljøgifter blir liggende i
7 naturen. Avfyringa av eksplosiver, som det definitivt er, skjer til vilkårlege tider desse døgn
8 og dyr skremte til panikk eller traumatiserande konsekvensar er del av bilete.

9

10 Helsevesen, brannvesen og politi kan like eller mislike rakettoppskytinga, det må politiske
11 vedtak til for å endre situasjonen. Nasjonalt forbod mot sal av fyrverkeri til private er det som
12 må til, og kost-nyttetilhøvet er opplagt. Eit forbod som nemnt her vil framleis kunne gje
13 åpning for organiserte oppskytingar i regi av kommunar, velforeingar eller andre etter søknad.
14 Det vil vere til stor hjelp for mange å vite kvar oppskyting skal skje og ikkje minst at dette
15 skjer i minutta kring midnatt og berre da.

16

17 Vestland Venstre ynskjer nasjonalt forbod mot sal av fyrverkeri til private.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **11. Israels overgrep mot Palestina må stanses nå!**

2 Forslagsstillere: Ullensvang Venstre, Bjørnafjorden Venstre, Aurland Venstre, Kvam Venstre,
3 Bergen Venstre

4
5 Etter mer enn 100 dager med israelske angrep er den humanitære situasjonen på Gazastripen
6 katastrofal.

7
8 Over 25 000 mennesker er drept i Gaza de siste fire månedene, blant dem over 10 000 barn.
9 Mer enn 1,7 millioner mennesker er fordrevet fra sine hjem og presset sammen på et svært lite
10 område sør på Gazastripen. Sivile mål som sykehus, skoler, flyktningleirer og boligblokker
11 har systematisk blitt bombet, med store sivile tap og gruslegging av store deler av Gaza som
12 konsekvens. Det finnes ingen steder som er trygge i Gaza. Med stengte grenseoverganger
13 finnes det heller ingen steder befolkningen kan flykte.

14 På tross av internasjonalt press om å følge krigens regler og beskytte sivilbefolkningen,
15 fortsetter israelske myndigheter sin militære aktivitet med en voldsom brutalitet. Den
16 humanitære situasjonen er nå svært prekær, og befolkningen blir bevisst forhindret tilgang på
17 vann, mat, medisiner og sanitære fasiliteter. Få sykehus er operative, og de som fremdeles er i
18 funksjon er ikke i stand til å tilby helsehjelp til det store antallet pasienter som trenger hjelp.

19
20 Sikkerhetsrådet vedtok før jul at Israel må sikre at nødhjelp kommer uhindret frem til
21 sivilbefolkningen, men det er i liten grad fulgt opp, og kun en brøkdelen av den nødvendige
22 nødhjelpen kommer inn til Gaza. Norge har sammen med store flertall i FNs
23 generalforsamling stemt for en humanitær våpenhvile, men israelske myndigheter har verken
24 vist evne eller vilje til å stanse den humanitære katastrofen de har skapt. Den Internasjonale
25 Domstolen i Haag åpnet 26. januar etterforskning av Israel for folkemord, etter anklage fra Sør-
26 Afrika.

27
28 Vestland Venstre mener brutaliteten i Israels krigføring i Gaza har beveget seg langt utenfor
29 det som er proporsjonalt eller legitimt. Derfor trengs det en fullstendig stopp av krigen
30 mellom alle parter. Tap av liv er den største tragedien i krig, all form for overgrep, tap av liv
31 eller å drive mennesker på flukt må stoppes umiddelbart. Alle har rett til å leve trygt med like
32 rettigheter, uten å mene at noen grupper har mer rett enn andre. Dette er en plikt vi voksne må
33 gi til våre barn i fremtiden.

34
35 Israel ble utsatt for et horribelt angrep fra Hamas og andre militante grupper den 7. oktober,
36 som med rette ble fordømt på det sterkeste, både av norske og internasjonale myndigheter.
37 Terrorangrepet og gisseltakingen er klare brudd på folkeretten.

38
39 Men én grusomhet mot uskyldige sivile kan aldri forsvare en ny grusomhet mot nye
40 uskyldige. Israel har svart på terror med ny terror i ufattelig mye større omfang. Israel har nå
41 drept ufattelige 300 ganger flere palestinske barn enn det antall israelske barn som ble drept 7.
42 oktober, ett av hundre barn som finnes på Gaza er drept. De ekstreme lidelser som påføres det
43 palestinske folk må ta slutt. Vestland Venstre mener derfor at både Norge og det internasjonale
44 samfunn må bruke all sin innflytelse til å kreve en varig våpenhvile, få gislene frigitt og få
45 partene inn i et forhandlingsspor.

46
47 Vestland Venstre mener at:

- 48
49
  - Norge skal innføre økonomiske sanksjoner mot Israel, primært sammen med andre
50 land, om nødvendig alene. Sanksjonene må fortsette så lenge Israel viderefører en

1 folkerettsstridig krigføring og fortsetter sin utvidelse av bosettinger. Sanksjonene må
2 fortsette så lenge Israel ikke arbeider for en tostatsløsning eller annen varig løsning på
3 konflikten, som også ivaretar palestinske rettigheter og interesser.
4

- 5 • Norge skal lovfeste et forbud mot handel med varer og tjenester produsert på ulovlig
6 okkupert land og fra selskaper som medvirker til brudd på folkeretten og
7 menneskerettigheter i ulovlig okkuperte områder
8
- 9 • Regjeringen må endre adferdskriteriet for observasjon og utelukkelse av selskaper for
10 å sikre at Statens pensjonsfond utland trekker sine investeringer ut av selskaper knyttet
11 til ulovlig okkupasjon og andre folkerettsbrudd.
12
- 13 • Det må bli totalforbud mot kjøp av våpen og militært utstyr fra Israel, også for
14 kontrakter under 50 millioner kroner (dagens regelverk).
15
- 16 • Norge skal innføre individuelle sanksjoner mot israelske enkeltpersoner og
17 institusjoner som står bak grove menneskerettighetsbrudd. Det kan gjøres ved for
18 eksempel visumnekt, innmelding til ICC eller frys av eiendeler.
19
- 20 • Norge bør støtte Sør-Afrikas anklage mot Israel i Den internasjonale domstolen.
21
- 22 • Norge må holde fast ved, og øke støtten til FNs hjelpeorganisasjon for Palestina
23 UNRWA.
24
- 25 • Regjeringen tar initiativ til at Israel blir listeført i årsrapporten til FNs generalsekretær
26 om «Children And Armed Conflict».
27
- 28 • Norge skal ta en ta en ledende rolle i det internasjonale arbeidet for å identifisere,
29 etterforske og straffeforfølge krigsforbrytelser på Gazastripen, Vestbredden og i Israel,
30 og stille med ressurser til Den internasjonale straffedomstolen og frivillige
31 organisasjoner som bidrar til dokumentasjon av krigsforbrytelser.
32
- 33 • Norge må være beredt til å bistå med tilstrekkelig bistand og ressurser når Gaza skal
34 gjenoppbygges
35
- 36 • Regjeringen skal åpne for at personer i Norge kan søke om familiegjenforening fra
37 Norge på vegne av et familiemedlem som oppholder seg i Palestina
38
- 39 • Norge må arbeide aktivt for at Israels ulovlige okkupasjon av palestinsk territorium
40 opphører.
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

1 **12. Stans naturtapet**

2 Forslagsstillere: Bergen Venstre, Voss Venstre, Ullensvang Venstre, Øygarden Venstre, Kvam
3 Venstre, Kommunestyregruppen i Alver Venstre

4
5 Hvert år mister Norge naturområder tilsvarende størrelsen av 6.920 fotballbaner. Omregnet
6 blir det 79 kvadratmeter i minuttet. Bit for bit forsvinner Norges verdifulle natur. Vestland
7 Venstre mener at tiden er inne for å sette ned foten og sette en stopper for naturtapet.

8
9 Den største trusselen mot norsk natur er oss mennesker. Vi bygger ned og ødelegger naturen,
10 som igjen reduserer leveområder for dyr, planter og sopp. Av de 2752 truede artene på den
11 norske rødlista påvirkes hele 90% av tapet av leveområder forårsaket av menneskelig
12 aktivitet. Rundt halvparten av disse artene, som hovedsakelig finnes i skog, står i fare på
13 grunn av flatehogst. Vestland Venstre mener derfor at vi må verne mer skog, og gi verdifulle
14 skoger et særskilt vern.

15
16 Naturkrisen og klimakrisen er nært sammenvevd, da tapet av natur forverrer klimakrisen, og
17 klimaendringene intensiverer naturtapet. Tapet av verdifulle økosystemer og CO2-
18 absorberende trær øker for eksempel klimagassutslippene. I norske skoger, hvor karbon
19 hovedsakelig bindes i jordsmonnet, kan flatehogst føre til lekkasje av karbon i atmosfæren.
20 Klimaendringer påvirker også dyrearter ved å endre deres naturlige leveområder, resulterende
21 i tap av biologisk mangfold.

22
23 I desember 2022 signerte Norge den såkalte Montreal-avtalen. En ny multilateral avtale for
24 mennesker og natur, der målet er å stoppe tap av natur og samtidig gi oss mer av den. Avtalen
25 forplikter landene til å bevare 30 prosent av hav- og landområder, gjenopprette 30 prosent av
26 skadet natur og hindre utryddelse av arter.

27
28 Taper naturen, taper menneskene i det lengre løp. Vi kan ikke fortsette å ofre naturen på
29 vinningens alter. Nå må Norge vise vei og komme på banen med handlekraftige tiltak for å
30 redde naturen rundt oss.

31
32 Vestland Venstre:

- 33 • Ønsker et nasjonalt forbud mot nedbygging av myr.
- 34 • Ønsker at verdifulle skoger, som gammelskog, skal få et eget vern.
- 35 • Ønsker et sterkere juridisk vern av vanlig natur, og at flere naturområder vernes.
- 36 • Vil at staten innfører en nasjonal arealavgift.
- 37 • Vil at staten i enda større grad premierer kommuner som gjennomfører planvask. Det
38 vil si kommuner som gjennomgår eldre arealplaner for å ta hensyn til klima og natur.
- 39 • Vil at staten setter krav om areal- og naturregnskap i alle kommuner, der ulike
40 naturverdier er tydelig kartlagt.
- 41 • Vil at kartlegging av natur skal gjøres av uavhengige fagpersoner.
- 42 • Vil gi klima og natur større vekt i lønnsomhetsanalyser av samferdselsprosjekt.
- 43 • Vil stanse byggingen av nye hyttefelt i fjellet.
- 44 • Vil innføre arealnøytralitet som prinsipp i alle kommuner med stort byggepress.
- 45 • Vil bedre insentivene for å gjenbruke tomter og allerede bebygde areal.
- 46 • Vil etablere betydelige maritime verneområder for å gjenopprette skadet miljø og
47 bevare utryddingstruede arter i havet.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

- Vil bruke kunstig intelligens til å overvåke nedbygging av natur i hele landet, og bruke trafikklys på alle kommuner og fylkeskommuner, samt nasjonalt, på graden av nedbygging, tilbakeføring, og takten i utviklingen.

1 **13. Rus og psykiatri må ut av foretaksmodellen**

2 Forslag fra Gard Aasmund Skulstad Johanson, Gunn-Vivian Eide, Ingrid Nergaard Fjeldstad,
3 Grete Line Simonsen og Geir Kjell Andersland

4
5 I flere tiår har mantraet på Stortinget vært å styrke behandlingstilbudet for pasienter med
6 ruslidelser og/eller psykisk sykdom. I like mange år har det motsatte skjedd. Særlig har
7 tilbudet om døgnbehandling blitt bygget ned, med 2023 som foreløpig bunnnotering.
8 Nedleggelsen av posten for personer alvorlige ruslidelser kombinert med alvorlig psykisk
9 sykdom, ROP-posten på Dr. Martens, – etter kun 11 måneders drift - er en tragedie som
10 rammer en av de mest sårbare pasientgruppene. Vedtaket om å legge ned Tronvik nå i 2024
11 fremstår også som en alvorlig svekkelse av behandlingstilbudet. Vestland Venstre mener at det
12 er på tide med endring når vi ser at foretaksmodellen i helsevesenet svikter de mest utsatte
13 pasientene gang på gang.

14
15 Med foretaksmodellen har politikerne mistet styringen over helsepolitikken, samtidig som
16 flere helseministre ser ut til å trives med å kunne skylde på helseforetakene når upopulære
17 tiltak gjennomføres. Dette rammer særlig tilbudet for pasienter innen psykisk helsevern og
18 behandlingstilbudet for rusavhengige pasienter. Mens flere og flere nå heldigvis våger å
19 snakke høyt om rus og psykisk sykdom, opplever mange å ikke få hjelp når de endelig ber om
20 det.

21 Døgnplasser for voksne i psykisk helsevern har i løpet av de siste 30 årene blitt redusert fra
22 2,4 per 1000 innbygger i 1990 til 0,8 i 2021. Noe av dette har riktignok vært faglig begrunnet
23 som ledd i at mer av behandlingen gis poliklinisk. Likevel har Stortinget flere ganger vedtatt
24 at nedbyggingen skal stanse, noe også sittende helseminister har uttalt.

25
26 ROP-posten i Helse Bergen ble opprettet etter en erkjennelse av at helseforetaket ikke har gitt
27 godt nok tilbud til pasientene i målgruppen. Stengingen av ROP-posten er ikke faglig
28 begrunnet, men er basert på manglende ressurser (areal og økonomi). Det er sterkt uheldig i
29 lys av at rus og psykiatri over flere år har vært det området i foretaket med høyest overbelegg
30 og korridorpasienter. Dette står altså i kontrast til regjeringens mål om å styrke
31 døgnkapasiteten for de med alvorlige psykiske lidelser. I forbindelse med behandlingen
32 av Opptappingsplan for psykisk helse (2023-2033) vedtok Stortinget med stort flertall at
33 «Stortinget ber regjeringen umiddelbart stanse nedbyggingen av døgnplasser i psykisk
34 helsevern.» Heller ikke dette vedtaket fra 07.12.23. har fått noen betydning.

35
36 På samme måte bygges også døgntilbudet innen rusfeltet (TSB) ned. Det er ca. 1847
37 døgnbehandlingsplasser i Norge etter en gradvis nedbygging fra 2015 hvor rusbehandling
38 hadde cirka 100 flere plasser. I 2024 ser det ut til at nedbyggingen vil eskalere. Helse Sør-Øst
39 planlegger å kutte 134 døgnplasser; 25 sengeplasser i Avdeling for rusmedisin, Helse Bergen
40 blir borte; Tronvik TSB i Helse Førde avvikler driften av sine 15 plasser; og Valdresklinikken
41 i Innlandet må legge ned sine 25 plasser pga. manglende finansiering.
42 Vestland Venstre mener at det er på tide at politikerne igjen får en reell mulighet til å sette en
43 retning for helsetjenesten vår. Helseforetaksmodellen legger opp til mindre politisk styring av
44 helsevesenet, noe som særlig har gått ut over pasienter med psykiske lidelser og ruslidelser.

45
46 Vestland Venstre:

- 47 • Vil at fagområdet rus og psykiatri tas ut av foretaksmodellen.
- 48 • Mener at det må utredes hvordan det kan sikres reell politisk kontroll over de
- 49 overordnede politiske prioriteringene i helsetjenesten og om alternative
- 50 styringsmodeller er bedre egnet.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

Bakgrunnsinformasjon:

- 17.01.24: [Sykehustalen 2024 - foretakene skal prioritere psykisk helsevern og rusbehandling - Rusfeltets hovedorganisasjon](#)
- 02.02.24: [- Politikk eller økonomi, forkledd som kunnskapsbaserte beslutninger – Det kan du få billig av meg! - Rusfeltets hovedorganisasjon](#)
- 20.02.24: [Opposisjonen ber regjeringen stanse nedbyggingen av døgnplasser - Rusfeltets hovedorganisasjon](#)

1 **14. Ferie-SFO bør være en lovfestet rett**

2 Framlegg frå Bjørnafjorden Venstre

3

4 I dag er ikke kommunene forpliktet til å gi tilbud om skolefritidsordning i skolens ferier. Flere
5 kommuner står derfor uten SFO-tilbud i feriene, mens dårlig kommuneøkonomi truer
6 eksisterende tilbud.

7

8 SFO er en grunnleggende infrastruktur med flere sentrale funksjoner. Et dårlig tilbud hemmer
9 likestilling, integrering og tilgjengeliggjøring av kompetanse for næringslivet.

10 SFO-tilbudet bør derfor tilsvare foresatt/forelder sine ferieuker og være en rettighet i den
11 norske velferdsstaten. I dag har et skolebarn nesten 13 uker ferie, mens en aleneforelder har
12 5. De siste åtte ukene gir en avhengighet av eksternt hjelp som ikke er et liberalt samfunn
13 verdig.

14

15 Å lovfeste retten til ferie-SFO vil gi økte kostnader over statsbudsjettet, men reell likestilling,
16 bedre integrering og tilgjengeliggjøring av kompetanse for næringslivet har også en betydelig
17 positiv økonomisk effekt. Det bør likevel vektlegges at de sosiale argumentene er sterke nok i
18 seg selv.

19

20 Vestland Venstre vil:

- 21 • gjøre tilbud om ferie-SFO til en lovfestet rett

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **15. Venstre ønsker ein plan for utflytting av 5000 statlege arbeidsplasser frå Oslo**

2 Framlegg frå Ingrid Nergaard Fjeldstad (Bergen) og Atle Hamar (Sunnfjord)

3

4 Vestland Venstre meiner at Stortinget må vedta ein statleg plan for utflytting av statlege
5 arbeidsplassar, med må om 5000 statlege arbeidsplassar frå Oslo. Minst 1000 av desse bør
6 komme til Vestlandet.

7

8 Må lære av Danmark

9

10 Vestland Venstre ber regjeringa iverksette eit krafttak for å motvirke den kraftige
11 sentraliseringa til Oslo/Akershus regionen, som er i ferd med å trekke til seg investeringar og
12 arbeidskraft frå heile landet. Heile 100.805 personar jobbar innan statsforvaltninga i Oslo og
13 nabokommunane. Veksten i statlege arbeidsplassar i hovudstaden har vore på fleire tusen
14 sidan årtusenskiftet. Regjeringa må gjere som den danske regjeringa gjorde i 2015, lag ein
15 plan for utflytting. Med ei utgreiing og ein sentralstyrt prosess flytta regjeringa og
16 Folketinget, med eit vedtak, heile verksemder og omlag 3900 statlege arbeidsplassar ut av
17 København til fleire regionar/byar i Danmark.

18

19 Gode erfaringar frå tidlegare utflyttingar

20

21 Sist det vart gjennomført ei utflytting i stort monn var i Bondevik II-regjeringa rett etter
22 tusenårsskiftet. Omlag 1500 arbeidsplassar vart flytta ut mellom 1960 og 2000. Erfaringane frå
23 den utflytta er oppsummert i ein Norcerapport:

24 Hver statlig arbeidsplass som utlokaliseres genererer i snitt en lokal virksomhetsrelatert
25 etterspørsel etter varer og tjenester lokalt på over 200.000 kroner.

26 Ingen av de utlokaliseringene vi har studert ser ut til å kunne kalles direkte mislykket.

27 Rekruttering av medarbeidere har i hovedsak gått greit.

28 Arbeidskraften er som regel mer stabil i de utlokaliserte virksomhetene enn den er i Oslo.

29

30 Meir fleksibilitet for å flytte jobben frå Oslo

31

32 Venstre saknar at regjeringa har fart i arbeidet med å gi statstilsette med arbeidsplass i Oslo
33 “flytterett til eigen jobb”. Det er tidenes moglegheit til å få ny fart på utflytting av statlege
34 arbeidsplassar, ved at mange fleire kan få «ta med seg jobben» og jobbe desentralisert i dei
35 store statlege etatane. Å la fleire statleg tilsette få flytterett til eigen jobb krev tydeleg politisk
36 styring og vilje frå toppen, og statleg tilsette må få mulighet til å vere del av eit jobb-
37 fellesskap også i distrikta, ikkje berre sitje åleine på eit evig heimekontor. Derfor må det også
38 blir meir bruk av distriktshubar med fleksibel arbeidsstad, slik det blir arbeidd med mellom
39 anna i Nordfjord, Hardanger og andre stader i Vestland.

40

41 Alt for defensiv regjering

42

43 I Hurdalsplattforma seier regjeringa at alle nye statlege arbeidsplassar skal etablerast utanfor
44 Oslo. Sålangt er fasit, 55 nye arbeidsplassar. 40 av desse er UD sin etat for eksportkontroll og
45 sanksjoner som er lagt til Bærum. Vestland Venstre meiner desse burde vært lagt til Bergen
46 som også var ønskt av næringslivet.

47

48 2. mars fekk vi vite at regjeringa i tillegg skal flytte nye 15 årsverk i UD og Norad
49 (Direktoratet for utviklingssamarbeid) til Førde. Dette meiner Vestland Venstre er tannlaust,
50 frå ei regjering som gjorde kampen mot sentralisering til ei kjernesak i valkampen 2021.

1 Vestland Venstre ber stortingsgruppa ta initiativ til eit breitt forlik, som kan sikre at makta og
2 statlege arbeidsplassar vert jamnare fordelt.

3

4

5

6 Kjelde: [Kan statsråden opplyse hvor mange nye statlige arbeidsplasser som er etablert i Oslo](#)

7 [og utforbi Oslo etter regjeringsskiftet?Altinget: Løvebakken](#)

8 <https://norceresearch.brage.unit.no/norceresearch->

9 [xmlui/bitstream/handle/11250/2676216/Rapport-2004-219.pdf?sequence=1](https://norceresearch.brage.unit.no/norceresearch-xmlui/bitstream/handle/11250/2676216/Rapport-2004-219.pdf?sequence=1)

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **16. Nordfjordbrua er sentral for utvikling av Nordfjord som bu- og**
2 **arbeidsmarknadsregion**

3 Fråsegn frå Stad Venstre

4

5 Ei av dei største utfordringane for disktriktskommunar framover er tilflytting av nye
6 innbyggjarar, og helst unge vaksne. Då er det framtidsretta å skape større bu- og
7 arbeidsmarknadsregionar. Nordfjordbrua vil knyte Nordfjord saman, og skape god og
8 effektiv infrastruktur, noko som er viktig for å få dette til. Økonomisk er Nordfjordbrua eit
9 godt prosjekt der ein kan erstatte ferja med bru, og som ein fort kan tene inn ved å bruke
10 ferjeavløysingsmidlar. Nordfjordbrua vil også gjere pasienttransport mellom Nordfjord
11 sjukehus og Førde sentralsjukehus enklare og meir effektiv.

12

13 Vestland Venstre vil løfte inn ferjeavløysing som tema i Nasjonal Transportplan, også på
14 RV. Nordfjordbrua er økonomisk sjølv-finansierande med ferjeavløysingsmidlar, og sær
15 viktig for å utvikle Nordfjord som større bu- og arbeidsmarknadsregion. God infrastruktur
16 er viktig for at fleire innbyggjarar skal velje å bu og arbeide i den flotte regionen vår.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **17. Vern og bevaring av Vestlandet sin kulturarv**

2 Framlegg frå Stad Venstre

3

4 I hjartet av vårt fylke ligg ein skatt av nasjonal betydning – ein kulturarv som fortel
5 historier frå ei svunnen tid. Det særmerkte funnet av ei hellekistegrav i Selje vert omtala
6 som så fantastisk og så gamle at Norgeshistoria må skrivast om. Hellekistegrava frå
7 pyramidane si tid fortener å få merksemd og verdsetjing nasjonalt så vel som lokalt. Vi
8 ønskjer å jobbe for at funna skal kunne formidlast og setjast i samanheng med
9 vitensenteret Sagastad og klosteranlegget frå 1200-talet på Selja.

10

11 Den 4000 år gamle hellekistegrava i Selje, vitensenteret Sagastad på Nordfjordeid, og
12 klosteranlegget på Selja er ikkje berre stille vitne til vår fortid, men nøklar til korleis vi
13 forstår vår felles historie og identitet. Desse monumenta representerer våre røter, vår
14 kultur, og vår arv.

15

16 No står vi overfor ei viktig oppgåve: å sikre at denne arven ikkje berre vert bevart for
17 ettertida, men at den vert tilgjengelig og forståeleg for alle. Dette er ei investering for heile
18 Vestlandet. Det er ei investering i vår kollektive hukommelse, i utdanning og i framtida for
19 vår region. Det er vår plikt å ta vare på, og fremje våre kulturminner, slik at dei kan
20 fortsetje å inspirere, undervise, og glede komande generasjonar:

21

22 Vestland Venstre forstår kva det vil seie å ta vare på kulturarven vår.

23 Vestland Venstre ser at dette arbeidet vil krevje betydelige ressursar, og vil at den
24 4000 år gamle hellekistegrava i Selje, vitensenteret Sagastad på Nordfjordeid og
25 Klosteranlegget på Selja vert prioritert over statsbudsjettet.

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **18. Reinsekrav tar knekken på kystbyane**

2

3 Framlegg frå Stord Venstre

4

5 Mange kommunar langs har fått strenge krav til reinsing og særleg sekundærreinsekrav av
6 kloakkutslepp. Krava som vert stilt er tilpassa europeiske storbyar og andre stader uten særleg
7 høg utskifting av vatn. Likevel vert kommunar langs kysten påkrevd enorme investeringar i
8 reinseanlegg. For ein kommune som Stord risikerar ein ei investering på mellom 500mill og
9 1,5mrd. Eit krav det er heilt umogeleg å leva med. Fpr ein husstand vil det bety mellom 3000
10 og 5000kr i månaden i auka avlaupsavgift.

11

12 Dei spesielle krava om resipient og tettstad-storleik er ikkje tilpassa Kyst-Noreg. Med
13 katastrofale følgjer.

14

15 Venstre nasjonalt vil arbeida med at Stortinget skal sikra ei finansiering- og støtteordning til
16 utbygging av reiseanlegg og infrastruktur. Eller på politisk vis bidra til at krava vert tilpassa
17 kyst-Noreg.

18

19 Ei brukarbetaling av investeringar i denne storleiken er verken berekraftig, gjennomførbart
20 eller legitimerande ovenfor miljøsaaka.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **19.En effektiv utviklingspolitikk – en investering i vår felles fremtid**

2 Framlegg frå Vestland Unge Venstre

3

4 Etter tiår med stor global utvikling, preges verden nå av krig, konflikt, dyrtid og klimakrise.
5 Det har gjort vondt verre for mange lavinntektsland, som fremdeles merker
6 koronapandemiens konsekvenser.

7

8 Norge har både et moralsk ansvar og egeninteresse i å redusere globale utfordringer, og
9 forbedre livskvaliteten til mennesker i fattige land. Det er nemlig i Norges interesse å sørge
10 for en verden med mindre fattigdom, konflikt og klimaendringer. Konflikt og klimaendringer
11 skaper internasjonal uro, gjør det nødvendig å prioritere ressurser til nødhjelp, og hindrer
12 økonomisk vekst og stabilitet for norske og lokale bedrifter. Derfor er god bistand en effektiv
13 investering i vår felles fremtid.

14

15 Norsk bistand skal løfte mennesker ut av fattigdom, skape økonomisk vekst, bekjempe
16 klimaendringene og styrke menneskerettighetene. Venstre vil at Norge skal bruke
17 bistandsmidlene slik at vi får utrettet mest mulig per krone. Det innebærer å prioritere
18 tematiske områder der Norge har kompetanse, samt redusere og tydeliggjøre antall mål og
19 satsinger. I tillegg må vi drastisk redusere antall land, partnere og prosjekter i norsk bistand.
20 Vi bør også prioritere tiltakene med størst dokumentert effekt, samt utvide bruken av
21 resultatmål og effektivitetskrav, deriblant tilnærminger som “benchmark” og “beste praksis”.

22

23 Det er også viktig at med en tydeligere kategorisering av bistanden. Det innebærer blant annet
24 mellom tiltak som skal oppnå kortsiktig eller langsiktig effekt, samt mellom globale
25 fellesgoder og tradisjonell fattigdomsbekjempelse.

26

27 Samtidig er det et faktum at de store utfordringene verden står overfor ikke kan løses gjennom
28 offentlige budsjetter alene. Derfor må det mobiliseres langt større private investeringer i
29 lavinntektsland. Venstre mener Norge kan spille en lederrolle i dette arbeidet. Derfor vil vi
30 blant annet opprette og videreutvikle statlige garantiordninger for å mobilisere privat kapital
31 og investeringer i utviklingsland. Det er imidlertid viktig at disse er av tilstrekkelig størrelse,
32 og at det ikke settes av en tapsavsetning i statsbudsjettet.

33

34 Vestland Venstre vil

- 35 • Fastholde på målet om 1% av BNI til bistand, og gradvis trappe opp til 1,4%, i
- 36 henhold til anbefalingene fra Sending-utvalget
- 37 • At bistanden skal bli mer resultatorientert og kostnadseffektiv, og prioritere tiltakene
- 38 som gir størst dokumentert effekt, som kontantoverføringer og
- 39 vaksinasjonsprogrammer
- 40 • Konsentrere bistanden på færre prosjekter og områder, både tematisk og geografisk
- 41 • I større grad benytte seg av “benchmark”-standarder, og “beste praksis”-tilnærminger i
- 42 bistanden
- 43 • At regjeringen utarbeider en helhetlig stortingsmelding for utviklingspolitikken
- 44 • Mobilisere større private investeringer til utviklingsland, blant annet gjennom bruk av
- 45 statlige garantier
- 46 • Utarbeide en investeringsinstruks for bistanden, for mer effektiv forvaltning av
- 47 bistandsmidlene
- 48 • Jobbe for at bistandsfinansierte fond i større grad må kunne vise til resultater for
- 49 sluttbrukere i mottakerlandene, og evaluere resultatene fra norsk bistand til
- 50 internasjonale finansinstitusjoner

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

- At utgifter til mottak av flyktninger ikke skal inngå i bistandsbudsjettet
- Øke klimabistanden, men at den ikke skal gå utover den tradisjonelle fattigdomsbekjempelsen
- Øke kapitalbevilgningene til Norfund og Klimainvesteringsfondet
- Redusere gebyrene for migrantoverføringer
- Vestland fylkeskommune og kommunene i regionen skal inngå vennskapssamarbeid med områder i utviklingsland gjennom vennskapsbyer.

1 **20. Veien til fornybarsamfunnet**

2 Framlegg frå Vestland Unge Venstre

3

4 Norge trenger mer grønn kraft for å kutte klimagassutslipp, skape nye jobber og sørge for
5 sikker kraftforsyning. Skal vi lykkes med omstillingen, må vi få på plass et krafttak i
6 energipolitikken.

7

8 Statnett sine fremskrivninger viser at Norge vil være i et energiunderskudd i 2027. Likevel har
9 regjeringen satt Norge i konsesjonstørke for fornybar energi. Det vil bremse den økonomiske
10 vekstkraften, presse frem fossile energialternativer og redusere vår forsyningssikkerhet.
11 Derfor er det helt nødvendig at Vestland energieffektiviserer infrastrukturen, oppdaterer
12 nåværende energianlegg og bygger mer grønn energi. Samtidig må man etablere flere
13 utvekslingskabler til det europeiske energimarkedet for å sikre vår forsyningsikkerhet.

14

15 I dag har Norge en fornybarandel på om lag 50 prosent. For å nå målet om 55% utslippskutt
16 innebærer det at Norge må få en fornybarandel på 80%. Det betyr at produksjonen av
17 fornybar energi må opp og fossilt ned. FN, Det internasjonale energibyrådet (IEA) og
18 Regjeringens eget klimautvalg er tydelige på at Norge må stanse oljeletingen og bygge mer
19 grønn energi raskere dersom vi skal nå klimamålene.

20

21 Samtidig som vi innen 2050 må skifte ut all olje, kull og gass i verden til grønne energikilder,
22 konkluderte Energikommisjonen med at Norge vil trenge 60 nye TWh innen 2050. Samtidig
23 har en fersk rapport fra THEMA Consulting i oppdrag fra NHO og LO vist at vi vil trenge 140
24 nye TWh. Tallene spriker ut fra forventninger til elektrifisering av industrien, men det er klart
25 at vi vil trenge mer energi. Norge, Vestland og kommunene har alle et ansvar for å legge til
26 rette og produsere mer grønn energi.

27

28 Energipolitikk har i større grad blitt et sikkerhetspolitisk spørsmål. Russland driver en
29 energikrig mot Europa for å presse strømprisene opp og svekke Europas støtte til Ukraina. I
30 dag er vi altfor avhengig av russisk gass som svekker vår sikkerhetspolitiske situasjon. For å
31 gjøre oss mer uavhengig autoritære regimer må Europa, Norge og Vestland samarbeide om å
32 produsere mer energi.

33

34 Om Vestland skal bli mer elektrisk må strømmettet styrkes. Situasjonen er kritisk og flere
35 områder rapporterer at kapasiteten på strømmettet er sprengt. Å utvide strømmettet blir helt
36 nødvendig for at industrien skal kunne skifte ut fossilt med elektrisk, etablere ny grønn
37 industri og skape flere arbeidsplasser. Et solid og utvidet strømmett er en grunnleggende
38 forutsetning for det grønne skiftet.

39

40 Norge og Vestland trenger mer grønn energi. Både for å sikre ny grønn industri, kutte
41 klimagassutslipp og styrke norsk sikkerhet mot autoritære regimer. Mer grønn energi er
42 nødvendig for å sikre vår trygghet og ta Norge ut av oljealderen inn i fornybarsamfunnet.

43

44 Vestland Venstre vil:

45

- Utvikle en nasjonal strategi for elektrifisering og fornybarutbygging,
- Bygge mer grønn og fornybar energi i Vestland
- Gjøre det mer lønnsomt å bygge solcellepanel på taket.
- Tilrettelegge for utbygging av mer landbasert vindkraft, blant annet ved en raskere behandling av vindkraftsøknader.
- Åpne for skånsom kraftutbygging i nye vassdrag.

46

47

48

49

50

- 1 • Forby energikrevende utvinning av kryptovaluta.
- 2 • Stanse oljeletingen og utvikle en konkret handlingsplan for utfasing av olje og gass.
- 3 • Stille seg positiv til kjernekraft globalt og vil utrede forutsetninger for kjernekraft i
- 4 Norge.
- 5 • Styrke strømmettet gjennom økte investeringer til utvidelse av strømmett, bedre
- 6 utnyttelse av dagens nett, redusere saksbehandlingstiden og gjennomgå KILE-
- 7 ordningen for å gjøre den mer effektiv.
- 8 • Gjøre det enklere for privatpersoner å selge strøm tilbake til nettet.
- 9 • Bygge flere mellomlandskabler for å sikre fleksibilitet og forsyningsikkerhet i det
- 10 europeiske energimarkedet.
- 11 • Utvikle en skattemodell som gjør det mer lønnsomt for kommunene å bygge fornybar
- 12 energi.
- 13 • Endre skatteregimet for vannkraft slik at det blir mer lønnsomt å foreta investeringer
- 14 og oppgraderinger i eksisterende vannkraftverk.

15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

1 **21.Vi trenger et åpenhetsløft**

2 Framlegg frå Vestland Unge Venstre

3

4 Demokratiet utfordres både innenfra og utenfra. Vestland Venstre krever et åpenhetsløft for
5 demokrati, tillit og offentlighet.

6

7 Selv ikke det norske demokratiet er immunt mot tilbakegang. I andre europeiske land har
8 politiske skandaler svekket tilliten til demokratiske institusjoner over lengre tid. Tilsvarende
9 er det en risiko for også i Norge.

10

11 Data fra Norsk medborgerpanel viser at tillitsnivået høsten 2023 er lavere enn det var før
12 pandemien. Fordi tillit ikke er statisk, kan det også påvirkes. Vestland Venstre vil styrke
13 demokratiet og tilliten i samfunnet gjennom mer åpenhet.

14

15 Norge er et av verdens mest demokratiske land. Likevel er det sider ved systemet som viser et
16 klart forbedringspotensial. Tidligere studier av det norske demokratiet har pekt på problemer
17 knyttet til skjevheter i partienes rekruttering, og politikernes manglende innflytelse over
18 viktige politikkområder.

19

20 Vestland Venstre vil styrke åpenheten i forhold mellom interessegrupper og politikere. Til
21 tross for anbefalingen fra GRECO, Europarådets antikorrupsjonsorgan, har Stortinget ennå
22 ikke innført et lobbyregister. Selv om partiene har måttet finne seg i økt innsyn de siste årene i
23 forbindelse med økt partistøtte, er reguleringene av partienes finanser heller ikke av de
24 strengeste.

25

26 De siste årene har norsk politikk vært preget av en rekke ulike saker der politikere og deres
27 ektefeller beriker seg selv gjennom aksjehandel eller ulike frynsegoder tilknyttet deres
28 folkevalgte verv. Slike saker rokker ved legitimiteten til demokratiet. For å gjenopprette
29 tilliten trenger vi strengere regler som kan forhindre at politikere utnytter sine embeter for å
30 fremme egne økonomiske interesser.

31

32 Vestland Venstre vil:

33

- 34 • Innføre lobbyregistre i alle folkevalgte organer
- 35 • Innføre åpne komitémøter på Stortinget
- 36 • Kreve opptak og publisering av kommunestyremøter, formannskapsmøter,
37 fylkestingsmøter og hovedutvalgsmøter i lokale beslutningsorganer.
- 38 • Jobbe for økt åpenhet om partienes pengebruk
- 39 • Sørge for fullstendige opplysninger om de økonomiske interessene til de folkevalgte
- 40 • Styrke retten til innsyn ved å etterfølge anbefalingene fra Ytringsfrihetskommisjonen
- 41 • Redusere muligheten for korrupsjon i offentlige anskaffelser ved å innføre åpne
42 registre over konkurranser og tildelinger
- 43 • Sørge for full åpenhet i alle beslutningsprosesser slik at befolkningens tillit og
44 deltakelsesmulighet styrkes og det blir mulig å stille myndighetene til ansvar
- 45 • Få på plass et løpende aksjonærregister for ektefeller og nær familie av politikere
- 46 • Innføre et forbud mot investering i aksjer med et tidsperspektiv på under ett år for
47 statsråder og ektefeller, og for stortingsrepresentanter.

48

49

50

1 **22. Kvinnehelse i skulen**

2 Framlegg frå Vestland Unge Venstre

3

4 Vestland fylkeskommune vedtok i 2022 at alle vidaregåande skuler skal ha gratis
5 sanitetsprodukt, og fleire fylkeskommunar har følgd etter. Likevel viser tala at 77% av jenter
6 mellom 16 og 24 år har opplevd ubehagelege situasjonar som følgje av manglande tilgang på
7 bind og tampongar på skulen eller studiestedet sitt. Det er også skular som har ignorert
8 vedtaket, og dermed tvinger jenter til å bruke pengar på noko dei skulle fått gratis. Unge
9 Venstre etterlysar dette tilbudet i vidaregåande skule, sidan det framleis er mange skuler som
10 ikkje har dette tilgjengelig.

11

- 12 • Sikre at kvinnehelse står sterkt i den vidaregåande skulen
- 13 • Fylket og dei vidaregåande skulane i fylket skal gjensidig sikre gratis sanitetsprodukt
- 14 på alle vidaregåande skular i fylket

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **23.En trygg og inkluderende russetid**

2 Framlegg frå Vestland Unge Venstre

3

4 Russefeiringen er en tradisjon som har utviklet seg i mange forskjellige retninger, og
5 dessverre opplever mange russetiden som en tid preget av utenforskap og ekskludering. I
6 tillegg til de tradisjonelle utfordringene knyttet til russetiden, som fyll og vold, står
7 vandrussen overfor spesifikke utfordringer som påvirker både dem og samfunnet rundt.

8

9 En betydelig andel av russen befinner seg ofte uten et fast sted å være, spesielt vandruss i en
10 bussring. Disse bussringene som beveger seg ofte fra sted til sted, etterlater vandrussen
11 uten et trygt og stabilt område å feire på. Denne mangelen på et fast tilholdssted skaper ikke
12 bare en betydelig belastning for vandrussen selv, men har også vidtrekkende konsekvenser
13 for den offentlige transporten.

14

15 Overfylte busser som frakter vandrussen fra sted til sted bidrar til uforutsigbarheten i
16 russetiden, ikke bare for vandrussen, men også for alle andre som deler den offentlige
17 transporten. Denne uforutsigbarheten berører ikke bare russen, men også foreldre og venner
18 som blir tvunget til å transportere rundt på russen som mangler et fast tilholdssted.

19 En løsning på denne problematikken kan være å ha faste områder for russens feiring, der
20 kommunene kan tilrettelegge for vakter, toaletter og faste transportmidler. Dette ville ikke
21 bare skape et tryggere og mer inkluderende feiring for russen, men også bidra til å avlaste
22 presset på den offentlige transporten. Ved å gi russen et stabilt sted å være, kan man potensielt
23 redusere konflikter, styrke samhörigheten innad i russen og samtidig gjøre russetiden mer
24 forutsigbar.

25

- 26 • Fylket bør legge opp til en inkluderende og trygg russefeiring
- 27 • Kommuner bør tilrettelegge for et fast sted russen kan være

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **24.Betre kollektiv i distriktet**

2 Framlegg frå Vestland Unge Venstre

3

4 Kollektivtransport er eit viktig tilbod for dei som ikkje har lappen, og er eit meir miljøvenleg
5 alternativ til å køyre sjølv. Diverre er distriktet prega av dårleg kollektivtransporttilbod,
6 spesielt på bygdene der det gjerne går to bussar om dagen i vekedagane, og ingen i helgene.
7 Dette kan føre til utanforskap, at unge sliter med å komme seg på fritidsaktivitetar og mindre
8 fleksibilitet rundt sosialt liv utanfor skule og arbeid. Difor meiner Vestland Unge Venstre at
9 fylket burde leggje fleire midlar til ruteproduksjon i tettbygd strøk.

10

11 Fylket, Skyss og Vy burde saman finne meir gunstige buss- og togtidar i forhold til, til dømes,
12 skule

13

- 14 • Skyss må sikre fleire bussavgangar i distriktet
- 15 • Gjere det lettare, og billigare, å reise korte distansar på tvers av sonane
- 16 • Meir midlar til ruteproduksjon i tettbygd strøk

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **25.Elfly rute mellom Bergen og Førde**

2 Framlegg frå Vestland Unge Venstre

3

4 Per i dag er det kun en måte man kan komme seg mellom Førde og Bergen, det er med buss.
5 Skal man ta buss må man telle rundt 3,5 timer. Om man får inn for eksempel en elektrisk
6 Cessna Caravan med rekkevidde på 160 kilometer med seks til åtte passasjerer kan man fint
7 fly fra Førde til Bergen. Ved å opprette en flyrute mellom Førde og Bergen kan
8 næringsdrivende og politikere fly ned på morgenen til en billig penge gjennom støtte fra
9 staten, men også på en miljøvennlig måte.

10

11 Ved å bruke elfly vil også støynivåene ned og man kan bruke allerede eksisterende
12 infrastruktur i byene, for eksempel kan man montere kameraer på den gamle
13 flyplassterminalen i Førde som man da kan fjernstyre fra Bodø på samme linje som Førde
14 Lufthavn.

15

16 I Bergen kan flyet parkere ved hurtigbåtkaia og man kan lage en liten terminal. Ved å gjøre
17 dette kan man kutte ned reisetiden fra Førde til Bergen med nærmere halvparten og
18 mannskapet kan ha base i enten Førde eller Bergen uten problemer. Cessna Caravan trenger
19 kun en pilot for å fly og man kan da ha minimalt med crew på flyet om nødvendig.

20

21 Angående bruken av elfly i passasjertrafikk har ett flyselskap i Canada allerede begynt med
22 elfly i kommersiell trafikk som fungerer svært godt.

23

24 Unge Venstre mener følgende:

25

26 • Vestland Fylkeskommune bør samarbeide enda mer med kommunene Sunnfjord og
27 Bergen med å få opp en eksperimentell flyrute mellom Bergen og Førde, men også
28 med staten i den form av at det blir en FOT-Rute.

29

30 • Fylkeskommunen bør oppfordre staten til å arbeide for å inngå samarbeid med
31 selskaper som f.eks. Widerøe til å fly på ruten.

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **26. Legg ned Sogndal og Sandane Lufthavn**

2 Framlegg frå Vestland Unge Venstre

3

4 I 2022 tapte Sogndal Lufthavn 447 kr per passasjer, i året var det 24 millioner kroner. Sandane
5 tapte 607 kroner per passasjer, i året var det 19 millioner kroner. Ved å legge ned de to
6 flyplassene kan man spare mer enn 45 millioner kroner i året, og om man legger om
7 passasjertrafikken fra de to flyplassene til for eksempel Førde og Florø kan man få fullere fly
8 noe som igjen gjør det bedre for miljøet. Om man får opp et skikkelig fungerende
9 kollektivtilbud i Sogn og Fjordane blir ikke nedleggelsene problematiske.

10

11 Derfor mener Vestland Unge Venstre at:

- 12 • Vestland Fylkeskommune i samarbeid med Samferdselsdepartementet og Avinor skal
- 13 arbeide for å gradvis legge ned Sandane Lufthavn og Sogndal Lufthavn
- 14 • Vestland Fylkeskommune skal sette opp busser fra Sandane og Sogndal som
- 15 korresponderer med flybussen opp til Førde Lufthavn.
- 16 • Om bedre kan Vestland fylkeskommune sette opp busser til Skei hvor man så kan
- 17 bytte til en “flybuss” opp til flyplassen i Førde.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

1 **INNKOMNE ETTER FRISTEN (4.mars kl.0930):**

2
3 **27. Manglende kontroll med offentlig ressursbruk – eit alvorleg samfunnsproblem**

4 Framlegg frå Aurland Venstre

5
6 Det er mange eksempel på uforsvarleg offentlig ressursbruk på alle nivå i forvaltninga. Det er skremmande å sjå at dei verste ser me på nasjonalt nivå.

- 7
8 • NSM har eit nasjonalt ansvar for tilsyn og burde sjølv ha god sikkerheitskultur.

9 Likevel vert dei avslørt med ulovleg låneopptak og heilt uforsvarleg ressursbruk.

10 I 2022 : 340 årsverk. = > 588.000,- pr årsverk i innreiing av heilt nye lokale.

11 Dessutan var utleigaren er den som har ytt lånet til åger rente.

- 12 • Nedlegging av Ullevål sjukehus
13 • Nytt rådhuskvartal midt i Oslo sentrum, med enorme sikkerheits problem
14 • Teknologi investeringar heilt ute av kontroll i helseføretak og forsvaret

15 Alle desse er eksempel uforsvarleg offentlig ressursbruk som Venstre må ta klar avstand frå.

16 Og det er mange andre område, som renovering / oppgradering av tunellar, som me har sett med eigne auge i området vårt her over mange mange år.

17
18 Endå verre er det som ser ut til å vere eit generelt problem i offentlig forvaltning på alle nivå; manglande evne til å sjå den sentraliserande effekten av offentlig ressursbruk. Dette forsterkar problema i pressområde, og gjev samstundes altfor lite grunnlag for verdiskaping i område som ikkje får den same marknadsdrivaren som offentlig ressursbruk er.

19
20 Det må innførast ein kultur på alle nivå i offentlig forvaltning som i større grad ser og tek omsyn til marknadseffekten at tiltaka, og som målretta prioriterer tiltak som motverkar effekten av naudsynte tiltak i sentrale pressområde. Det vil gje distriktpolitikken ein ny dimensjon og medverke til ei desentralisert utbygging av landet vår.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32 **28.Regjeringssamarbeid**

33 Framlegg frå Aurland Venstre

34
35 Mangel på politisk redelegheit og habilitet frå politiske leiarar er kanskje det største problemet menneska står framfor på kloden vår. Siste året har vist at det trengs «sterk kritikk» i eige land og offentlig forvaltning óg.

36
37 Grunde Almeland har gjort ein respektabel jobb i kontrollkomitéen. Dei har starta jobben og fremja kritikken, men det er ikkje nok. Som han sjølv seier: «det er no jobben startar».

38
39 Skal

40
41 Venstre ha truverd i dette arbeidet framover må partiet seie klart ifrå no om at det er uaktuelt å gå i regjering med Høgre med Erna Solberg som statsminister.

42
43
44 Seinast i saka med at ho over mange år offentlig har akseptert kompetansejuks frå ektemannen viser sviktande syn på redelegheit. Dette er ein minst like viktig grunn til å ha manglande tillit til ein person som ser seg sjølv som habil for ein ny periode som statsminister, som at ho i heile førre periode i dette nasjonale topp-tillitsvervet var inhabil i mange viktige saker. Det er óg eit varsko om ein alvorleg ukultur at partiet Høgre ikkje ser det alvorlege i dette. Kritikk er ikkje nok, det må få ein konsekvens.

50

1 **Ukraina sin kamp er også Norge sin kamp.**

2 Framlegg frå Nikolai Valvik, Kinn Venstre

3

4 Vi står i et historisk veiskille, hvor videre gang og utfall av krigen i Ukraina vil prege
5 retorikken og oppførselen til andre autoritære regimer verden over fremover. Historien vil
6 dømme oss om vi ikke tar tydelige grep nå.

7

8 Samtidig har Europa stått ovenfor slike veiskiller tidligere i nyere tid, som krigen i Georgia og
9 annekteringen av Krim. I etterpåklokskapens navn har vi latt Russland harselere med andre
10 nasjoners landegrenser for lenge, slik de allierte også tillot Hitler å gjøre i kjølvannet av
11 2.verdenskrig. Nå må nok være nok.

12

13 Vestland Venstre mener Norge kan og bør gjøre mer for å styrke Ukraina både militært og
14 humanitært i sin kamp for sin frihet og suverenitet. Ukraina må ha fred basert på en seier, ikke
15 basert på en okkupasjon.

16

17 Samtidig som krigen(e) herjer, ønsker ikke statsministeren å innta samme retorikk om å være
18 forberedt på krig som svenskene, men Vestland Venstre mener at dette er en bjørnetjeneste for
19 det norske folk. Nordmenn må være mentalt forberedt på at krig og konflikt kan ramme
20 Norge.

21

22 Vestland Venstre er redd Svalbard er Russland sitt neste mål om Russland vinner territorium i
23 Ukraina og de ønsker å utfordre NATOs artikkel 5, spesielt om Trump trekker USA ut av
24 NATO.

25

26 For en småstat som Norge er vi fundamentalt avhengig av at stormakter forholder seg til en
27 rettsbasert verdensorden. Når dette blir utfordret, må Norge, Norden og Europa ta et større
28 ansvar for sitt kollektive forsvar og sikkerhet.

29

30 Derfor mener Vestland Venstre at:

31

- 32 • Venstre forventer at regjeringen innfrir 2%-kravet til NATO innen 2026.
- 33 • Norge må betydelig øke den militære støtten til Ukraina gjennom å kjøpe våpen og
34 ammunisjon fra vestlige land og sende til Ukraina.
- 35 • Norge må oppskalere sin produksjon av ammunisjon.
- 36 • Norge må betydelig øke utdanningskvotene for befal og offiserer. Samtidig må det
37 være incentiver for å tiltrekke seg de dyktigste befal og offiserer til å tjenestegjøre ved
38 Forsvarets Høgskole.
- 39 • Flere nordmenn må gjennomføre førstegangstjenesten eller en annen form for
40 samfunnstjeneste. Dette har til hensikt å styrke totalforsvaret i Norge, men også styrke
41 den enkeltes forutsetninger for å delta og bidra til det norske samfunnet, og
42 derigjennom forhindre utenforskap.
- 43 • Norge må være i stand til å mobilisere 150 000 soldater innen 2028, og 300 000 innen
44 2035.
- 45 • Norge må fremover satse mer på et invasjonforsvar.
- 46 • Forsvaret må styrke arbeide som gjøres for å beholde flere befal og offiserer fremover
47 slik at Forsvaret ikke mister verdifull kompetanse i en tid hvor Forsvaret skal ruste
48 opp.
- Forsvaret må gjenetablere den et-årige grenvise befalsskolen.